

ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАННЯ ДЕРЖАВНИХ ГРАНТІВ АГРОПІДПРИЄМСТВАМИ

Сільське господарство є важливою галуззю для економіки України. За даними Державної служби статистики України, у 2021 році валовий продукт сільського господарства становив 593,4 млрд. грн., що становить 10,9% ВВП країни за аналізований період [1]. Окрім цього, галузь сільського господарства забезпечує робочими місцями 17,2% населення країни [1].

Сільське господарство України забезпечує не тільки внутрішні потреби країни, але і створює значну кількість експортних продуктів. Значну частину експорту складають соняшникова олія, сільськогосподарська продукція тваринництва та інші сільськогосподарські продукти.

Оскільки, галузь сільського господарства є пріоритетною для України, то урядом реалізуються різноманітні програми підтримки сільськогосподарських підприємств. Зокрема, наразі за даними порталу «Дія. Бізнес» урядом України реалізується проекти на підтримку садового та тепличного господарства. Окрім того, багато програм підтримки реалізується і міжнародними організаціями та урядами.

Для суб'єктів господарювання, які є отримувачами державної допомоги та складають свою звітність за МСФЗ іноді може постати питання, який із стандартів застосовувати? Як відомо, визнання державних грантів сільськогосподарськими підприємствами за МСФЗ можливе із застосування двох методологічних основ: за МСБО 20 «Облік державних грантів і розкриття інформації про державну допомогу» та МСБО 41 «Сільське господарство». Часто у практиці виникають питання, який із стандартів необхідно застосовувати.

Використання політик того чи іншого стандарту залежить від оцінки біологічного активу, згідно з яким пов'язано грант. Відповідно до МСБО 41, існує дві оцінки біологічного активу – за справедливою вартістю за мінусом витрат на продаж та за собівартістю за мінусом накопичено амортизації та накопичених збитків. Також, стандарт визначає: «Якщо державний грант пов'язаний з біологічним активом, оціненим за його собівартістю мінус уся накопичена амортизація та всі накопичені збитки від зменшення корисності, то застосовують МСБО 20» [2].

Таким чином, методика вибору того чи іншого стандарту залежить від застосованої оцінки до біологічного активу (рис. 1).

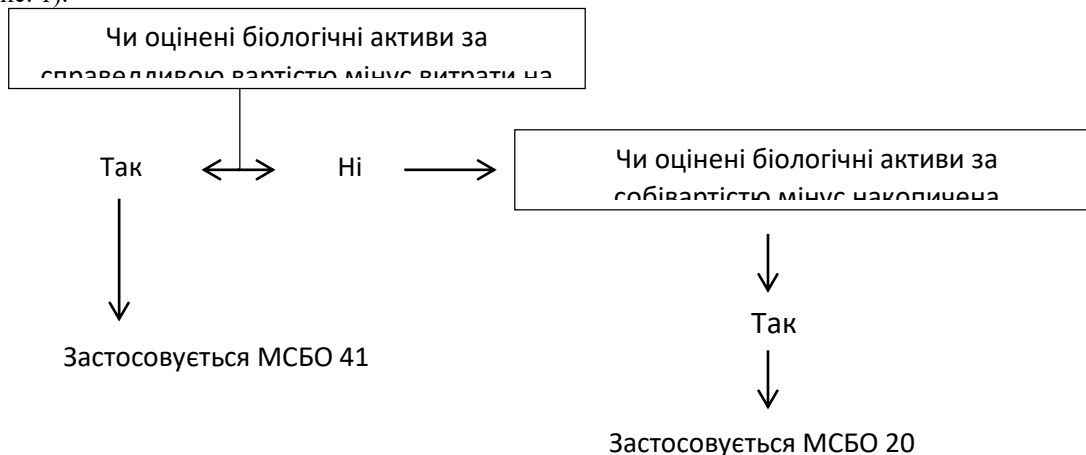

Рис.1. Схема застосування міжнародних стандартів при різній оцінці біологічних активів

Отже, визнання державних грантів сільськогосподарськими підприємствами можливе з використанням двох методологічних основ – МСБО 20 та МСБО 41. Проте, вибір стандарту залежить від застосованої оцінки біологічного активу, згідно з яким пов'язано грант. Варто зазначити, що застосування положень МСБО 41 стосується саме грантів, безпосередньо пов'язаних із біологічними активами. Тобто, для збільшення кількості поголів'я, кількості плодоносних дерев, тощо. Тоді як, МСБО 20 окрім застосування до біологічних активів, що оцінені за собівартістю, застосовуються і для інших видів грантів, які можуть бути отримані агропідприємствами – на погашення збитків, будівництво чи реконструкцію майнових комплексів, пільгових кредитів тощо.

Список використаних джерел:

1. Державна служба статистики. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 03.11.2023).
2. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 41 (МСБО 41). Сільське господарство : Стандарт Ради з Міжнар. стандартів бух. обліку від 01.01.2012 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_027#Text (дата звернення: 03.11.2023).